

підприємства і на підставі цього зробити висновок, чи існує суттєва невизначеність стосовно здатності суб'єкта господарювання продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Тобто, під час аудиту проводиться перевірка дотримання принципу безперервності діяльності всіх підприємств, як кризових так і некризових. Виконання вимог МСА 570 «Безперервність діяльності» здійснює позитивний вплив на попередження фінансових криз на підприємстві. Своєчасне виявлення й оцінка негативних факторів в діяльності підприємства сприяє розробленню заходів і рекомендацій щодо покращення фінансового підприємства та виходу із кризової ситуації.

Список використаних джерел:

1. Гринчишин Я.М. Аудит принципу безперервності діяльності та його вплив на антикризовий фінансовий менеджмент підприємств. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. Випуск 57. 2020 с.127-132.

2. Романів С.Р., Романів Р.В. Особливості антикризового аудиту в системі управління бізнесом. Електронний ресурс: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/23688/1/%D0%9A%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%BB%D0%B8%D0%B9%20%D1%81%D1%82%D1%96%D0%BB%202012.pdf>.

3. Долбнева Д. В. Значення санаційного аудиту в системі антикризового управління підприємством. Економічний аналіз : зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет. 2015. – Том 21. – № 2. – С. 75-80.

4. Міжнародний стандарт аудиту 570 (переглянутий) «Безперервність діяльності». Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2016–2017 рр. Ч. I. С. 604–634.

УДК 657.631

Нежива Марія Олександрівна,
к.е.н., доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту,
Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Київ, Україна

АНТИКОРУПЦІЙНИЙ АУДИТ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Боротьба з корупцією, контроль за дотриманням антикорупційного законодавства, здійснення антикорупційних заходів в органах державної влади, місцевого самоврядування та діяльності суб'єктів господарювання завжди були прерогативою держави. Турбулентність економічного середовища та криза COVID наразі посилюють загрози національній безпеці та наголошують на важливості державного втручання. Проведення ефективного антикорупційного аудиту з метою мінімізації екологічної тривоги суспільства потребує обґрунтування та встановлення чітких критеріїв розширення кола суб'єктів, які підлягатимуть антикорупційному аудиту в Україні.

Постійно зростаюча тенденція до збільшення обсягу інформації, яку необхідно опрацювати як у межах окремого суб'єкта господарювання, так і в межах країни в цілому, призводить до формування інноваційних підходів до забезпечення ефективної реалізації бізнес-процесів. Саме динамічна зміна підходів до побудови та ведення бізнесу, що зумовлена розширенням можливостей використання переваг відкритої економіки, гостро поставила питання переходу до діджиталізації економічних процесів у країні. У свою чергу, така форма підтримки бізнес-процесів потребує оперативної адаптації антикорупційної системи країни, яка покликана запобігати та протидіяти формуванню інноваційних корупційних схем, враховуючи використання незахищених законом інструментів діджиталізації бізнес-процесів. Сьогодні боротьба з корпоративним шахрайством є важливою умовою економічної стабільності як бізнесу, так і держави. На практиці розкриваються лише деякі економічні злочини, а інші залишаються в тіні. Посилена увага регуляторних органів до переслідування порушників зробила боротьбу з хабарництвом і корупцією акцентованою в компаніях, які працюють на міжнародному рівні, включаючи Україну.

Дослідження виявлення корпоративного шахрайства в Україні вказують на тенденцію до зростання. Згідно зі звітом PwC, World Economic Crime and Fraud Survey 2020: Опитування українських організацій, виявляється, що хабарництво та корупція є найпоширенішими видами корпоративного шахрайства (23% респондентів). При цьому рівень хабарництва та корупції у власних компаніях зріс з 56% респондентів у 2016 році до 73% у 2020 році. Таким чином, за оцінками аналітиків, рівень корупції, з якою стикається бізнес, зараз зростає [1]. Національним агентством з питань запобігання корупції у 2020 році було виявлено 471 адміністративне правопорушення та передано до суду [2].

Корпоративний антикорупційний аудит є ефективним інструментом боротьби з корупцією та корпоративним шахрайством. Це допомагає зменшити негативні тенденції, спричинені діями посадових осіб компанії, пов'язаними зі зловживанням владою. Особливістю проведення антикорупційного аудиту є оцінка наявності та дотримання антикорупційної політики компанії, яка сприяє прозорості, інвестиційній привабливості компанії та запобіганню штрафних санкцій.

Згідно з дослідженнями сучасної практики управління більшості вітчизняних підприємств, серйозною проблемою, з якою стикається їх керівництво при проведенні антикорупційного аудиту, є відсутність організаційно-правового забезпечення такої діяльності на законодавчому рівні, випадковий характер існуючих методичних розробок щодо використання технологій аудиту, аналіз антикорупційних технологій та аналіз відсутності адаптивної системи підготовки таких спеціалістів у вітчизняних навчальних закладах до вимог відповідного ринку послуг [3].

Тестування системи внутрішнього контролю та застосування методу вибірки є початковими кроками проведення антикорупційного аудиту. Підхід до створення вибірки має базуватися на професійному судженні аудитора, що є

основним елементом антикорупційного аудиту, оскільки залежить від обізнаності бізнесу, що визначає потенційні сфери бізнес-ризиків. При виявленні фактів шахрайства аудиторів можуть запропонувати запобіжні заходи шляхом вжиття заходів, які мінімізують причини та умови шахрайства. Шляхи мінімізації причин шахрайства полягають у створенні в компанії атмосфери соціальної значущості для кожного співробітника та матеріальної зацікавленості.

Таким чином, стратегічною метою антикорупційної політики в умовах діджиталізації є боротьба з корупцією на всіх рівнях шляхом підвищення прозорості діяльності державних органів, дотримання прав і свобод людини і громадянина, створення умов для економічного розвитку, забезпечення європейських соціальних стандартів і добробуту, зниження рівня корупції в Україні та усунення причин та умов, що її зумовлюють. Існуючі базові зміни в правовому механізмі боротьби з корупцією в Україні заклали основу для подальшого вдосконалення системи та потребують виходу на новий рівень ведення бізнесу.

Список використаних джерел:

1. PwC's Global Economic Crime and Fraud Survey 2020. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.pwc.com/ua/en/survey/2020/economic-crime-survey.html>
2. Національне антикорупційне бюро України (2021). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nabu.gov.ua/en/tags/national-agency-corruption-prevention.html>
3. UNODC. Guidelines for the development and implementation of measures to prevent and combat corruption (2021). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unodc.org/unodc/index.html>.

УДК 658.15

Нестеренко Оксана Олександрівна,
д.е.н., професор,
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Державний біотехнологічний університет,
м. Харків, Україна

ВИЗНАЧЕННЯ «РИЗИК-АПЕТИТУ» В ПРОЦЕСІ АУДИТУ ІНТЕГРОВАНОЇ ЗВІТНОСТІ

Сучасне розуміння управління ризиками як концепції базується на широкому використанні поняття «прийнятний ризик». У сфері аудиторської діяльності прийнятний ризик розглядається як «міра готовності аудитора визнати той факт, що фінансова звітність може містити суттєві помилки, після того як завершено аудит і надано безумовно-позитивний аудиторський висновок» [1]. У Концептуальних основах COSO зазначається, що відправною точкою при формуванні стратегії виступає ризик-апетит підприємства, тобто прийнятне співвідношення між темпами росту, рівнем ризику та доходності або як збільшення вартості підприємства, скориговане на ризик [2].